

Ustawa

z dnia.....2012 r.

**o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby
i macierzyństwa**

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Rodzic ubiegający się o objęcie dziecka opieką w żłobku lub klubie dziecięcym albo przez dziennego opiekuna przedstawia, w formie oświadczenia lub zaświadczenia, następujące dane:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL dziecka;
- 2) imiona, nazwiska oraz numer PESEL rodziców;
- 3) adres miejsca zamieszkania rodziców i dziecka;
- 4) adres poczty elektronicznej i numer telefonu rodziców – o ile je posiadają;
- 5) miejsce pracy rodziców lub miejsce pobierania nauki w szkole lub szkole wyższej przez rodziców – o ile pracują lub pobierają naukę;
- 6) dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka;
- 7) dane o wysokości dochodów rodziców – w przypadku, gdy wysokość opłat, o których mowa w art. 58 ust. 1, jest uzależniona od wysokości dochodów.

2. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy oraz podmiot zatrudniający dziennego opiekuna mogą dla celów rekrutacyjnych oraz w zakresie zapewnienia dziecku prawidłowej opieki przetwarzać, dane, o których mowa w ust. 1.”;

2) w art. 5:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw rodziny:”;

b) uchyla się pkt 4;

3) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, mogą zorganizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów.

2. Obsługa, o której mowa w ust. 1, może również zostać powierzona jednostkom, o których mowa w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾).”;

4) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Żłobek oraz klub dziecięcy mogą być prowadzone w lokalu, który spełnia wymagania lokalowe i sanitarne zawarte w przepisach wydanych na podstawie ust. 3.

2. Spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1, potwierdza się pozytywną opinią komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz pozytywną opinią właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

3. Minister właściwy do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania lokalowe i sanitarne w lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości sprawowanej opieki nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej oraz liczbę dzieci, nad którymi sprawowana jest opieka.”;

5) w art. 27:

a) w ust. 3 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) liczbę miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym.”;

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 941 i poz. 979.

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Adres będącego osobą fizyczną podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy nie podlega ujawnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest inny niż adres prowadzenia przez tę osobę żłobka lub klubu dziecięcego.”;

6) w art. 28:

a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wójt, burmistrz lub prezydent miasta dokonuje wpisu do rejestru na podstawie pisemnego wniosku o wpis do rejestru, złożonego przez podmiot zamierzający prowadzić żłobek lub klub dziecięcy. Wniosek zawiera:”;

- pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej numer lub indeks identyfikujący podmiot we właściwym rejestrze publicznym, potwierdzający status podmiotu;

2) numer NIP i REGON, o ile wnioskodawcy te numery nadano;”;

- w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy;

6) w przypadku osoby fizycznej numer PESEL.”;

b) uchyla się ust. 2,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W celu sprawdzenia zgodności danych, o których mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może zażądać dokumentów, w tym odpisu z odpowiedniego rejestru, dokumentu potwierdzającego tożsamość, dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy.”;

7) uchyla się art. 29;

8) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów elektronicznych o wpis, zmianę oraz wykreślenie w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia formy składanych wniosków, ułatwienia ich przekazywania oraz sprawność postępowania.

2. Wzory, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rodziny zamieści w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.²⁾.”;

9) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dziennym opiekunem jest osoba fizyczna zatrudniana przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.”;

10) w art. 39:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu weryfikacji spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, u kandydata na dziennego opiekuna zatrudnianego przez gminę może być przeprowadzony przez kierownika ośrodka pomocy społecznej wywiad środowiskowy. Wywiad środowiskowy jest przeprowadzany na zlecenie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, przez kandydata na dziennego opiekuna zatrudnianego przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonują te podmioty.”;

11) w art. 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna jest zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia dziennego opiekuna od odpowiedzialności cywilnej oraz opłacania i finansowania składki na to ubezpieczenie.”;

12) w art. 42 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 185, poz. 1092 i Nr 204, poz. 1195.

„2. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna może udostępnić lub wyposażyć lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna.”;

13) art. 43 otrzymuje brzmienie :

„Art. 43. Maksymalne wynagrodzenie dziennego opiekuna zatrudnianego przez gminę oraz zasady jego ustalania określa, w drodze uchwały, rada gminy.”;

14) w art. 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi wykaz dziennych opiekunów.”;

15) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna zobowiązany jest do zgłaszania dziennych opiekunów do wykazu dziennych opiekunów, o którym mowa w art. 46 ust. 1.”;

16) w art. 51 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rodzice albo rodzic samotnie wychowujący dziecko są zatrudnieni, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych, prowadzą pozarolniczą działalność lub działalność rolniczą;”;

17) w art. 58:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3, za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym utworzonym przez gminę albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez gminę oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie ustala rada gminy w drodze uchwały.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku zatrudniania dziennego opiekuna przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 3, wysokość opłat określa podmiot, który zatrudnia dziennego opiekuna.”;

18) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. 1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, prowadzące żłobek lub klub dziecięcy, lub zatrudniające dziennych opiekunów mogą otrzymać na każde dziecko

objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym, lub przez dziennego opiekuna dotację celową z budżetu gminy.

2. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, określa rada gminy w drodze uchwały.”;

19) w art. 61 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może zlecić podmiotom, o których mowa w art. 8 ust. 1, organizację opieki sprawowanej w formie żłobka lub klubu dziecięcego albo przez dziennych opiekunów.”;

20) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. Minister właściwy do spraw rodziny opracowuje resortowe oraz rządowe programy rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz finansowo wspiera te programy. Realizacja, opracowanie i finansowanie programów odbywa się we współpracy z wojewodą.”;

21) w art. 63:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na pokrycie wydatków związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem żłobków, klubów dziecięcych oraz dziennych opiekunów, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.”,

b) uchyla się ust. 2.;

21) w art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmioty prowadzące do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy działalność gospodarczą, polegającą na sprawowaniu opieki nad dziećmi, mogą prowadzić tę działalność na podstawie dotychczasowych przepisów, nie dłużej jednak niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz.

512, Nr 225, poz. 1463 oraz z 2011 r. Nr 113, poz. 657 i 149, poz. 887) w art. 32 w ust. 1 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, lub dziennego opiekuna sprawujących opiekę nad dzieckiem,”.

Art. 3. Podmioty prowadzące żłobek lub klub dziecięcy zobowiązane są, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do przekazania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego danych dotyczących liczby miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym, w celu publikacji tych danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 25 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016), zwana dalej „ustawą”, weszła w życie z dniem 4 kwietnia 2011 r.

Ustawa stworzyła warunki dla rozwoju zróżnicowanych form opieki nad małymi dziećmi. Zostały poprawione standardy funkcjonowania instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zawarte w ustawie rozwiązania mają również na celu umożliwienie rodzicom i opiekunom dzieci podjęcia aktywności zawodowej. Przepisy ustawy z jednej strony racjonalizują zasady tworzenia i funkcjonowania żłobków, z drugiej natomiast określają ramy i standardy tworzenia i działania alternatywnych instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, co zagwarantowało dostęp do zróżnicowanej opieki znacznie większej liczbie rodzin, podnosząc jednocześnie jakość oferowanych usług. Ustawa ma także na celu ograniczenie barier administracyjnych jakie towarzyszą procedurom tworzenia nowych instytucji opieki, w szczególności żłobków.

Jednakże rozwiązania i mechanizmy prawne zawarte w ustawie, okazały się niewystarczająco skuteczne. W związku z powyższym został przygotowany projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Projekt ustawy został opracowany m.in. w oparciu o uwagi zgłaszane przez podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce oraz postulaty zgłoszone podczas debaty zorganizowanej w Kancelarii Prezydenta RP w kwietniu br.

Przedkładany projekt ustawy jest odpowiedzią na najczęściej zgłaszane problemy przy realizacji ustawy. Podstawowe zmiany dotyczą:

- 1) zmniejszenia wkładu własnego gminy z 50% do 20% kosztów realizacji zadania przy ubieganiu się o środki finansowe z budżetu państwa na utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki;
- 2) rozszerzenia katalogu podmiotów, które będą mogły ubiegać się o środki finansowe z budżetu państwa na utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki, tj. poza gminami również wszystkie inne podmioty;
- 3) poszerzenia katalogu podmiotów mogących zatrudniać dziennych opiekunów;
- 4) możliwości organizowania, przez instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej ze szkołami i innymi placówkami oświatowymi;

- 5) umożliwienia zatrudnienia niani, za którą opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ze środków budżetu państwa, przez osoby prowadzące działalność rolniczą;
- 6) umożliwienia podmiotom tworzącym żłobki lub kluby dziecięce oraz zatrudniającym dziennego opiekuna przetwarzania danych osobowych zbieranych na potrzeby rekrutacji oraz zapewnienia prawidłowej opieki w tych instytucjach;
- 7) zebrania i ujęcia w jednym akcie prawnym wymagań sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych;
- 8) stworzenia podmiotom organizującym opiekę nad dziećmi możliwości przeprowadzenia procedury rejestracji żłobka i klubu dziecięcego poprzez platformę ePUAP;
- 9) stworzenia podstawy prawnej do otrzymania przez podmioty zatrudniające dziennych opiekunów dotacji celowej z budżetu gminy;
- 10) skrócenie okresu działalności gospodarczej polegającej na sprawowaniu opieki nad dziećmi, jako działalności gospodarczej nieregulowanej.

Ad 1 i 2.

Zaproponowana zmiana art. 63 umożliwi uzyskanie dotacji celowej z budżetu państwa, nie tylko przez gminy, ale także przez inne podmioty – osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Dotacja celowa z budżetu państwa, zgodnie z propozycją, może wynieść do 80% kosztów zadania. Z jednej strony ma to ułatwić tworzenie nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do trzech lat (dotacja celowa na organizacje instytucji opieki nad dziećmi), z drugiej zaś, kwota dotacji przyznana na funkcjonowanie instytucji opieki, obniża wysokość opłaty wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Ad 3.

Zaproponowana zmiana brzmienia art. 36 ust. 1 prowadzi do poszerzenia katalogu podmiotów mogących zatrudniać dziennych opiekunów. Obecnie dzienny opiekun mógł być zatrudniony tylko przez gminę na umowę zlecenie. Taki stan prawny doprowadził do sytuacji, że pracę w charakterze dziennego opiekuna podjęła niewielka liczba osób.

Poszerzając katalog podmiotów, które będą mogły zatrudniać dziennych opiekunów, powstaje realna szansa na rozwój tej formy opieki nad dziećmi.

Ad 4.

Proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających zorganizowanie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 z przedszkolami czy innymi instytucjami oświatowymi. Niniejsza zmiana pozwoli na dokonywanie wspólnych zakupów, wspólnej obsługi finansowej, księgowej oraz kadrowej. Skutkiem czego będzie obniżenie kosztów funkcjonowania żłobka lub klubu dziecięcego. Kwestia stworzenia podstaw prawnych do takiego działania była wielokrotnie podnoszona przez gminy.

Ad 5.

Zgodnie z art. 51 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 z możliwości zatrudnienia niani, za którą opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ze środków budżetu państwa, mogą korzystać rodzice, którzy są zatrudnieni, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych lub prowadzą pozarolniczą działalność. Z takiej możliwości nie mogą skorzystać rodzice – rolnicy. Sytuacja ta budzi poważne wątpliwości i wymaga stosownej zmiany.

Ad 6.

Ustawa o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ma na celu umożliwienie podmiotom tworzącym żłobki lub kluby dziecięce oraz zatrudniającym dziennego opiekuna przetwarzania danych osobowych dotyczących dzieci, mających zostać objętych opieką w tych instytucjach, oraz ich rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

Obecnie dane osobowe, konieczne przy naborze, zbierane są na podstawie podejmowanych przez samorzady uchwał bądź zarządzeń poszczególnych dyrektorów żłobków lub osób prowadzących kluby dziecięce. Takie działania, podejmowane przez podmioty tworzące żłobki lub kluby dziecięce, budzą szereg wątpliwości natury prawnej, ponieważ obecnie ustawa nie zawiera rozwiązań regulujących proces rekrutacji dzieci do żłobka, a kwestia zbierania danych osobowych wymaga regulacji rangi ustawowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, w po art. 3 dodaje się art. 3a, w którym ust. 1 zawiera katalog następujących danych osobowych wymaganych podczas prowadzonego naboru dzieci do żłobków, klubów dziecięcych oraz nad którymi opiekę będzie sprawował dzienny opiekun:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL dziecka;
- 2) imiona i nazwiska oraz numer PESEL rodziców;
- 3) adres miejsca zamieszkania rodziców i dziecka;
- 4) adres poczty elektronicznej i numer telefonu rodziców – o ile je posiadają;
- 5) miejsce pracy rodziców lub miejsce pobierania nauki w szkole lub szkole wyższej przez rodziców – o ile pracują lub pobierają naukę;
- 6) dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka;
dane o wysokości dochodów rodziców – w przypadku, gdy wysokość opłat, o których mowa w art. 58 ust. 1, jest uzależniona od wysokości dochodów.

Powyższe dane będą zbierane w formie oświadczenia lub zaświadczenia. Nie wszystkie dane będą musiały zostać obligatoryjnie podane przez rodziców, np. dane o wysokości dochodów będą wymagane w sytuacji gdy rada gminy w podjętej przez siebie uchwale uzależni wysokość opłat ponoszonych przez rodziców od wysokości ich dochodów a rodzic będzie starał się o uzyskanie ulgi w ponoszeniu opłat. Celem zbierania numerów PESEL jest identyfikacja osób, w sposób bezsporny, które starają się o miejsce w instytucji opieki dla swoich dzieci. Ponadto, tylko numer PESEL, jako dana osobowa, nie zmienia się przez całe życie człowieka. Natomiast zbieranie imion i nazwisk jest oczywiście ważne z punktu widzenia personalizacji zarówno dziecka jak i rodziców.. W powyższym art. 3a zostali uwzględnieni nie tylko pracujący ale również uczący się rodzice. Celem szybszego kontaktu z rodzicami dziecka w sytuacji np. wypadku lub nagłego zachorowania dziecka może służyć telefon lub adres poczty elektronicznej. Jednakże założono że nie wszyscy rodzice mogą posiadać adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu. Natomiast zbieranie danych na temat stanu zdrowia dziecka oraz stosowanej diety ma zapewnić prawidłową opiekę dziecka w instytucji opieki. W projektowanym art. 3a ust. 2 został także zapisany cel przetwarzania zebranych danych od rodziców.

Ad 7.

Zmiana przepisu art. 25 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ma na celu uregulowanie wymagań lokalowych i sanitarnych w stosunku do żłobka i klubu dziecięcego. Co prawda wymagania te zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych (Dz. U. Nr 69, poz. 367), jednakże inspektoraty sanitarne stosują nie tylko przepisy tego rozporządzenia, ale także inne przepisy w tym

przepisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.) i wydanych na jej podstawie rozporządzeń.

Przepisy te są stosowane przez poszczególne inspektoraty sanitarne niejednolicie co powoduje liczne nieporozumienia i stanowi obecnie podstawową barierę w tworzeniu żłobków czy klubów dziecięcych. Często też inspektorzy sanitarni posługują się przepisami, które obowiązywały, gdy żłobki były traktowane jak zakłady opieki zdrowotnej, nie biorąc pod uwagę przepisów obowiązujących, co w efekcie generuje znacznie wyższe koszty ponoszone przez podmioty zakładające żłobki lub kluby dziecięce oraz jest główną przyczyną powstawania w tych instytucjach nowych miejsc opieki w znacznie ograniczonym stopniu.

Z tego powodu proponuje się, aby wymagania lokalowe i sanitarne dotyczące żłobków i klubów dziecięcych uregulowane zostały w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Także opinie jak i kontrole będą odnosiły się wyłącznie do wymagań zawartych w nowym rozporządzeniu i będą przeprowadzane na dotychczasowych zasadach.

Ad 8.

Obecnie brak wzoru dokumentu elektronicznego uniemożliwia przeprowadzenie procedury rejestracji żłobka, klubu dziecięcego poprzez platformę ePUAP. Aby taką procedurę można było przeprowadzić, konieczne jest opublikowanie wzoru wniosku w Centralnym Repozytorium Dokumentów. Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym nałożyła na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek wprowadzenia do krajowego porządku prawnego przepisów umożliwiających elektroniczne przeprowadzenie procedur administracyjnych, co jest osiągalne jedynie w przypadku istnienia elektronicznych dokumentów stosowanych w ramach danej procedury. Właściwie przeprowadzony proces elektronicznej musi zostać poprzedzony standaryzacją, rozumianą jako tworzenie jednolitych pod względem treści wzorów dokumentów. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych (Dz. U. Nr 206, poz. 1216) zobowiązuje do publikacji wzorów dokumentów elektronicznych w Centralnym Repozytorium Dokumentów organy wskazane w przepisach prawa do określenia wzoru lub organy właściwe do załatwiania danych spraw.

Wobec powyższego zaproponowana zmiana w postaci dodania art. 35a ma na celu upoważnienie ministra właściwego do spraw rodziny do zamieszczenia w Centralnym Repozytorium Dokumentów jednego obowiązującego wzoru wniosku.

Ad 9.

Zmiana art. 60 ust. 1 wskazuje na możliwość otrzymywania dofinansowania w postaci dotacji celowej z budżetu gminy na każde dziecko pozostające pod opieką dziennego opiekuna. Obecnie takie dofinansowanie mogły otrzymywać podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce. Ponieważ dzienny opiekun jest mini formą żłobka, niezasadne byłoby gdyby miejsca opieki stworzone w tej formie pozbawione były możliwości ich dotowania.

Natomiast zmiana art. 60 ust. 2 prowadzi nie tylko do ustalenia przez radę gminy w drodze uchwały wysokości i zasad ustalania dotacji celowej ale także formy rozliczenia, zgodnie z którą podmioty otrzymujące dotację celową, będą ją rozliczały. Obecnie przepis art. 60 ust. 2 jest niejednakowo przez wszystkich zainteresowanych interpretowany. Niektórzy realizatorzy ustawy o opiece nad dzieckiem w wieku do lat 3, uważają, że konieczne jest, do rozliczenia dotacji, stosowanie wzorów z ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. Zmiana niniejsza ma za zadanie, uproszczenie wszystkich procedur związanych z rozliczeniem otrzymanych dotacji.

Ad 10.

Zmiana art. 75 ust. 2 prowadzi do skrócenia okresu, przez jaki podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na sprawowaniu opieki nad dziećmi, mogą prowadzić ją nadal bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru żłobków lub klubów dziecięcych. Ze względów jakości sprawowanej opieki i bezpieczeństwa dzieci przebywających w instytucjach opieki nad małymi dziećmi, zmiana niniejsza wydaje się zasadna.

Wprowadzenie tej zmiany postulował Rzecznik Praw Dziecka.

Pozostałe zaproponowane zmiany mają charakter porządkujący. Należy do nich między innymi zmiana art. 5 ustawy, który zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) wskazuje ministra właściwego do spraw rodziny jako kierującego działem rodzina.

Także porządkowy charakter ma zaproponowane uchylene art. 29 ustawy. W obecnym stanie wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest zobligowany do przeprowadzenia wizytacji lokalu, w którym będzie sprawowana opieka nad dziećmi, przed wpisaniem instytucji opieki do rejestru żłobków lub klubów dziecięcych. W art. 29 moment wizytacji został określony po tym, jak odpowiednie służby tzn. komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej oraz właściwy państwowy inspektor sanitarny, wydadzą pozytywne opinie o spełnianiu warunków lokalowych i sanitarnych. W tym brzmieniu art. 29 powodował generowanie zbędnych kosztów dla samorządów. W związku z powyższym proponuje się uchylene art. 29 ustawy.

Także zaproponowana zmiana w postaci dodania w art. 58 ust. 3 ma charakter porządkujący. Chodzi o to, aby nie było wątpliwości, że opłaty, które wnoszą rodzice za pobyt swoich dzieci u dziennego opiekuna, ustala podmiot zatrudniający dziennego opiekuna.

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt ustawy jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Działalność lobbingowa

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 11a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.). W tym trybie została zgłoszona jedna

uwaga przez Stowarzyszenie Rodziców TU. Uwaga dotyczyła dodatkowego zatrudnienia w żłobku nauczycieli, którzy prowadzić mieliby zajęcia edukacyjne. Uwaga nie została uwzględniona z powodu generowania dodatkowych kosztów funkcjonowania żłobka.

Ocena Skutków Regulacji

Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na gminy oraz podmioty prowadzące żłobek lub klub dziecięcy, podmioty zatrudniające dziennego opiekuna, a także na rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz ich dzieci mające zostać objęte opieką w żłobku, klubie dziecięcym albo przez dziennego opiekuna oraz na rodziców zatrudniających nianie.

Przeprowadzone konsultacje

Projekt został poddany konsultacjom międzyresortowym, z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a także z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 6) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 7) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 8) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych.

Projekt ustawy był także przedmiotem konsultacji społecznych z Fundacją Jana Amosa Komeńskiego.

Uwagi do projektowanej ustawy zgłosili: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Porozumienie Zielonogórskie Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały poddane dokładnej analizie, w wyniku której ich część została uwzględniona. Biorąc pod uwagę cel projektowanej regulacji, niektóre ze zgłoszonych uwag nie mogły zostać uwzględnione.

Projekt ustawy został uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, jednakże kwestia projektowanego art. 9a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (zapewnienie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów, a także możliwość zapewnienia takiej obsługi przez jednostki, o których mowa w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) została przekazana do rozpatrzenia przez Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zwiększenie możliwości przyznania wyższej dotacji z budżetu państwa (80%) nie wywiera wpływu na sektor finansów publicznych bowiem środki przeznaczone na dotacje celowe na tworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki dla dzieci w wieku do lat 3 nie ulegną zwiększeniu.

Natomiast stworzenie możliwości zorganizowania przez gminy wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 ze szkołami i innymi placówkami oświatowymi będzie miało pozytywny wpływ na budżety samorządów, jednakże na chwilę obecną niemożliwe jest oszacowanie skutków finansowych.

Zmiana w art. 51 ustawy umożliwiająca zatrudnienie niani, za którą opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ze środków budżetu państwa, przez osoby prowadzące działalność rolniczą skutkować będzie wyższymi wydatkami. Brak jest jednak, z uwagi na nieznaną liczbę mogących zostać zatrudnionych nian przez rodziców prowadzących działalność rolniczą, możliwości oszacowania tych skutków.

Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny

Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania dotyczące między innymi umożliwienia otrzymywania dotacji przez podmioty niepubliczne oraz ułatwienia tworzenia instytucji opieki, zwiększą możliwość i tempo tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Rozwiązania te przyczynią się do powstawania nowych miejsc pracy a także umożliwią powroty na rynek pracy rodziców małych dzieci. Z tego względu projektowana ustawa będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy, konkurencyjność

gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.